

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžso/129/2015
Identifikačné číslo spisu: 8014200152
Dátum vydania rozhodnutia: 26.07.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014200152.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a Mgr. Viliama Pohančeniča v právnej veci žalobcov: 1. Z. Y., bytom O. P. XX, XXXXX D., Z. republika (predtým Z. Y. - ARTIMA, s miestom podnikania Centrálna 632/7, 089 01 Svidník, IČO: 46 022 546) a 2. X.? Z., bytom W. XX, XX-XXX Z., Z. republika, 3. W. D. S., bytom W. D. X/XX, XX-XXX D., Z. republika, všetci právne zastúpení JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, so sídlom Masarykova 2, Prešov, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutí žalovanej č. 46791-2/2013-BA zo dňa 18. decembra 2013 a č. 53222-2/2013-BA zo dňa 10. decembra 2013, o odvolaní žalobcov v 1. až 3. rade a žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 16Scud/5/2014-32 zo dňa 23. apríla 2015, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23. apríla 2015, č.k. 16Scud/5/2014-32, v časti týkajúcej sa zamietnutia žaloby žalobcu 1/ a trov konania žalobcu 1/ p o t v r d z u j e .

II. V časti týkajúcej sa zrušenia rozhodnutí žalovanej a vrátenia vecí na ďalšie konanie rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23. apríla 2015, č.k. 16Scud/5/2014-32, m e n í tak, že konanie z a s t a v u j e .

III. V časti týkajúcej sa trov konania žalobcu 2/ a 3/ rozsudok Krajského súdu v Prešove z 23. apríla 2015, č.k. 16Scud/5/2014-32, m e n í tak, že žalobcom 2/ a 3/ náhradu trov prvostupňového konania n e p r i z n á v a .

IV. Žalobcom 1/, 2/, 3/ náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove uznesením z 23. apríla 2015 spojil na spoločné konanie veci vedené na krajskom

súde pod sp.zn. 16Scud/5/2014 a 16Scud/6/2014 s tým, že ďalej budú vedené pod sp. zn. 16Scud/5/2014. Následne rozsudkom č. k. 16Scud/5/2014-32 zo dňa 23. apríla 2015 žaloby žalobcu v 1. rade, ktorými sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovanej č. 46791-2/2013-BA zo dňa 18. decembra 2013 a č. 53222-2/2013-BA zo dňa 10. decembra 2013 zamietol a nepriznal mu právo na náhradu trov konania. Vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade rozhodnutie žalovanej č. 46791-2/2013-BA zo dňa 18. decembra 2013 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov č. 22835-24/2013-PO zo dňa 14. augusta 2013 a vo vzťahu k žalobkyni v 3. rade rozhodnutie žalovanej č. 53222-2/2013-BA zo dňa 10. decembra 2013 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Prešov č. 22839-49/2013-PO zo dňa 16. augusta 2013 podľa § 250j ods. 2 písm. c) a d) O. s. p. zrušil a veci vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade zaviazal žalovanú nahradiť trovy konania vo výške 220,35 eur a žalobkyni v 3. rade priznal náhradu trov konania vo výške 226,53 eur. Rozhodol tiež o návrhu na prerušenie konania, ktoré konanie zastavil. Žalovaná Sociálna poisťovňa napadnutými rozhodnutiami zamietla odvolanie žalobcu v 1. rade ako zamestnávateľa (Z. - ARTIMA, s miestom podnikania Centrálna 632/7, 089 01 Svidník, IČO: 46 022 546) ako aj žalobcov v 2. rade (P. I., bytom Z. XXX, XXXXX D. a 3. rade (W. D. S., bytom W. D. X/XX, XX-XXX D., Z. republika) ako zamestnancov žalobcu v 1. rade a potvrdila rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočky Prešov č. 26072-106/2013-PO z 29. októbra 2013 a č. 22839-49/2013-PO zo dňa 16. augusta 2013, ktorými pobočka rozhodla, že žalobcovi v 2. rade nevzniklo podľa slovenskej legislatívy povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti (ďalej len „povinné poistenie“) ako zamestnancovi dňom 1. júla 2011 a žalobkyni v 3. rade nevzniklo povinné poistenie podľa slovenskej legislatívy od 1. februára 2011 do 30. júna 2012.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že rozhodnutím žalovanej a prvostupňového správneho orgánu nemohlo byť zasiahnuté do majetkovej sféry žalobcu v 1. rade, keď poukázal na ustanovenie § 145 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, podľa ktorého je žalovaná povinná vrátiť poistné zaplatené bez právneho dôvodu. Zdôraznil povinnosť žalobcu uviesť v žalobe tvrdenia o porušení jeho subjektívnych práv ako účastníka konania, nie porušenie práv jeho zamestnancov. Poukázal na to, že namietanie nezákonnosti postupu a rozhodnutí žalovanej bez uvedenia konkrétnych porušení subjektívnych práv žalobcu v 1/, je pre rozhodnutie vo veci irelevantné. Konštatoval tiež, že žalobca 1/ v žalobách nenamietal porušenia konkrétneho právneho predpisu, ktorému by postup správnych orgánov odporoval a nevedol aké jeho subjektívne práva tým boli porušené. Za dôvodnú nepovažoval ani jeho námietku o porušení dvojštánčnosti konania, pretože z obsahu predložených administratívnych spisov je nepochybné, že žalovaná vo veci nerozhodovala na základe iných dôkazov ako tých, ktoré boli zistené pred vydaním rozhodnutí; navyše súd zdôraznil, že prvostupňové a odvolacie konanie tvoria jeden celok. Mal za to, že napriek tomu, že pri vydávaní rozhodnutí procesné lehoty dodržané neboli, toto procesné pochybenie nemá vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí, pretože podľa § 250i ods. 3 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu prihliadne súd len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Zrušením napadnutých rozhodnutí len z tohto dôvodu by žalobca 1/ nedosiahol priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Poukázal tiež na širokú definíciu dôkazu (§ 196 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení) a mal za to, že nevyklučuje, aby odporkyňa v rámci dokazovania vykonala šetrenie za účelom zistenia skutočného stavu veci a na základe takto zisteného stavu veci vo veci rozhodla. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovanej a prvostupňového správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe podľa § 250j ods. 1 O. s. p. krajský súd dospel k záveru, že subjektívne práva žalobcu 1/ porušené neboli, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Pokiaľ vo vzťahu k žalobcom v 2. a 3. rade správny orgán s poukazom na kontroly vykonané v dňoch 07. marca 2013 a 11. marca 2013 vyvodil, že nebolo preukázané, že títo reálne vykonávali činnosť ako zamestnanci na území Slovenskej republiky a preto slovenským právnym predpisom podľa článku 13 (3) nariadenia podliehať nemôžu, krajský súd tento záver považoval za vychádzajúci z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože z obsahu spisu ani z odôvodnení rozhodnutí nevyplýva, akým spôsobom bolo preukázané, že žalobcovia 2/ a 3/ reálne činnosť zamestnancov na území Slovenskej republiky nevykonávali. Podľa názoru krajského súdu sa správne orgány dôsledne nevysporiadali ani s otázkou miesta podnikania žalobcu v 1. rade, pretože právne neodôvodnili, ktoré ustanovenia akého

právneho predpisu zamestnávateľovi zakazujú ukladať pracovné povinnosti telefonicky, riadiť svoju činnosť externe. Záver o tom, že vo vzťahu k žalobcovi v 1. rade ako zamestnávateľovi nebolo preukázané registrované sídlo alebo miesto podnikania považoval za predčasný, lebo ďalšie skutočnosti vo vzťahu k priestorom v hoteli Rubín, Svidník, ani skutočnosti súvisiace s otázkou, kde bola uzatvorená väčšina zmlúv s klientmi, s miestom kde boli vykonávané hlavné finančné funkcie, vrátane bankovníctva, s miestom náboru zamestnancov a podobne podrobnejšie skúmané neboli (v správnom konaní). Rovnako nebolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie ohľadom reálneho výkonu činností žalobcov v 2. a 3. rade ako zamestnancov. Krajský súd doteraz vykonané dokazovanie považoval za nedostatočné na prijatie objektívneho záveru, že žalobcovia v 2. a 3. rade reálne činnosť zamestnancov nevykonávali. Taký záver považoval za predčasný a zistenie skutkového stavu za nedostačujúce pre posúdenie veci. Rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov tak nemožno považovať za odôvodnené v súlade s ustanovením § 209 ods. 4 Zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktoré ukladá uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola organizačná zložka vedená pri hodnotení dôkazov a pri hodnotení právnych predpisov, na základe ktorých rozhodovala.

Z dôvodu, že rozhodnutia boli vydané na základe nedostatočne zisteného stavu veci a sú nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, ich podľa § 250j ods. 2 písm. c) a d) O.s.p. zrušil a vrátil vec žalovanej na ďalšie konanie s tým, že bude nevyhnutné vykonať dokazovanie v takom rozsahu, aby nevznikli žiadne pochybnosti o mieste podnikania žalobcu v 1. rade a rovnako vykonať dokazovanie na objektívne preukázanie, že žalobcovia v 2. a 3. rade reálne činnosť zamestnanca na území Slovenskej republiky nevykonávali.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v 1. rade v zákonnej lehote odvolanie čo do výrokov o zamietnutí žalôb a o nepriznaní náhrady trov konania. Namietal, že rozsudok súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, týkajúcim sa zákonnosti napadnutých rozhodnutí správnych orgánov ako aj postupu im predchádzajúceho. Navrhol rozsudok v zamietajúcej časti zmeniť, rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušiť a priznať mu náhradu trov konania. Tvrdil, že postupom žalovanej a jej organizačnej zložky došlo k porušeniu viacerých jeho subjektívnych práv, konkrétne práva na spravodlivý proces, ktoré zahŕňa aj právo na zákonné administratívne konanie, právo na fungovanie verejnej správy na princípe tzv. dobrej správy (good administration), právo na dodržiavanie základných zásad správneho konania a porušenie subjektívneho práva vlastníť majetok, práva na podnikanie za rovnakých podmienok ako domáce subjekty a právo na dosahovanie zisku vlastnou činnosťou. Namietal, že v dôsledku vydaných rozhodnutí má značné ťažkosti s udrжанím doterajších zamestnancov a náborom nových, pretože ich príslušné organizácie odmietajú zaregistrovať pre platenie sociálneho a zdravotného poistenia na území Slovenskej republiky. V dôsledku toho sa dostáva do bezvýhodiskovej situácie, v ktorej pri znižujúcom sa počte zamestnancov nie je schopný dodržať zmluvné podmienky s obchodnými partnermi, čím o nich prichádza, prichádza o zisk zo zákaziek a hrozia mu aj sankcie za neplnenie dojednaných zmlúv a súdne spory. Rozhodnutie žalovanej označil za nepreskúmateľné a arbitrárne. Nesúhlasil s argumentáciou prvostupňového súdu o tom, že zo žaloby žalobcu v 1. rade nevyplýva žiadne porušenie jeho subjektívnych práv. Už aj len porušenie základných zásad správneho konania, ako v tomto prípade, je porušením subjektívnych práv žalobcu v 1. rade ako účastníka správneho konania. Namietal tiež, že nemal možnosť vyjadriť sa k argumentom súvisiacim s nepreukázaním registrovaného miesta podnikania zamestnávateľa, nakoľko po prvýkrát boli spomenuté až v druhostupňovom rozhodnutí žalovanej. Opakovane poukázal na list žalovanej - oznámenie, týkajúce sa spoločností, ktoré na území Slovenskej republiky vykonávajú činnosť ako tzv. schránkové firmy zo dňa 25.07.2013, v ktorom žalovaná informuje príslušný poľský orgán sociálneho zabezpečenia (ZUS, Department Ubezpieczen i Sladek) o tom, že zamestnanci žalobcu v 1. rade a ďalších vybraných zamestnávateľov nepodliehajú slovenským právnym predpisom a o tom, že v prípade podania odvolania zo strany žalobcu v 1. rade a ďalších zamestnávateľov tieto zamietne a potvrdí rozhodnutia svojich organizačných zložiek, čím podľa jeho názoru došlo k neprípustnému prejudikovaniu rozhodnutia v odvolacom konaní. Trval na tom, že do kompetencie žalovanej nepatrí kompetencia na uskutočnenie kontroly a namietal aj spôsob jej vykonania.

Žalobcovia v 2. a 3. rade odvolaním napadli výrok o náhrade trov konania. Poukázali na to, že sa v celom rozsahu počas prvostupňového konania odvolávali na jednotlivé skutočnosti uvedené v podanej žalobe a táto bola v celom rozsahu podaná aj v ich prospech.

Žalovaná včas podaným odvolaním napadla výrok rozsudku krajského súdu, týkajúci sa zrušenia rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov a vrátenia vecí. Trvala na tom, že jej rozhodnutia boli vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu vecí a po zhodnotení všetkých relevantných dôkazov. Zdôraznila, že kontrolou na adrese uvedenej v živnostenskom registri ako mieste podnikania sa kancelária ani prevádzka žalobcu v 1. rade nenachádzala. Žalobca v 1. rade počas kontroly nepreukázal, že jeho zamestnanci reálne prácu vykonávajú, a v prípade, že ju vykonávajú, tak kedy a na akom mieste. Na účely preukázania reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepovažovala za dostatočné formálne deklarovanie podnikania pracovnými zmluvami a obchodnými zmluvami. Vyjadrila podozrenie z obchádzania právnych predpisov Poľskej republiky, keď poukázala na pomer dohodnutej odmeny a počet mesačne odpracovaných hodín ako aj na cestovné výdavky, ktoré majú títo zamestnanci, nakoľko individuálne dochádzajú z Poľskej republiky do Slovenskej republiky. Podľa jej názoru je predpoklad, že výdavky významným spôsobom presahujú príjmy zamestnancov, zaručené v pracovných zmluvách, a preto sa jej javí táto činnosť, na ktorú bola upozornená podnetmi poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia (Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Varsáva - ďalej len „ZUS Varsáva“), ako neefektívna a nerentabilná. Argumentovala, že za situácie, keď žalobca v 1. rade riadi spoločnosť z adresy svojho trvalého bydliska v Poľskej republike, personálnu, mzdovú a účtovnú agendu mu spracúva externá firma, ktorá sídli v hoteli Rubín na adrese Centrálna 632/7, Svidník a ktorej zamestnanci nie sú v pracovnom pomere so žalobcom v 1. rade, pracovné povinnosti zamestnávateľ ukladá len telefonicky, o čom nevyhotovuje žiadny záznam, nemá vlastných administratívnych zamestnancov pracujúcich v jeho evidovanom mieste podnikania, nespĺňa podľa názoru žalovanej podmienky registrovaného sídla alebo miesta podnikania, nemôže sa na zamestnancov žalobcu v 1. rade uplatňovať legislatíva štátu, v ktorom mal tento podľa výpisu zo živnostenského registra registrované sídlo alebo miesto podnikania, t.j. legislatíva Slovenskej republiky. Zdôraznila, že nebol preukázaný reálny výkon činnosti dotknutých zamestnancov a všetky súvisiace okolnosti nasvedčujú tomu, že uzatváranie pracovných zmlúv s osobami s bydliskom v Poľskej republike, ktoré vykonávajú činnosť samostatne zárobkovo činných osôb v mieste svojho bydliska sú účelové, s cieľom vyhnúť sa plateniu príslušných odvodov v štáte bydliska, resp. zoptimalizovať svoje náklady na sociálne zabezpečenie v Poľskej republike. Poukázala na neprípustnosť aplikácie § 92 ods. 1 O.s.p. v predmetnej veci, na základe ktorého ustanovenia boli uznesením do konania pribraní žalobcovia v 2. a 3. rade. Nakoľko žalobca v 1. rade ukončil svoju podnikateľskú činnosť k 24. januáru 2015, tvrdí, že nie je možné vykonať nové kontroly a ani iné dokazovania ako to žiada krajský súd. Navrhla preto rozsudok krajského súdu zmeniť a žaloby žalobcov v 2. a 3. rade zamietnuť, prípadne konania o žalobe (ak boli podané oneskorene) zastaviť.

Žalobcovia v 1. až 3. rade v spoločnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedli argumenty zhodné so žalobnými námietkami žalobcu v 1. rade. Namietali tiež, že pri kontrole boli žalovanej predložené reporty (správy) - dochádzky jednotlivých zamestnancov do práce za jednotlivé dni, kedy zamestnanec vykonával prácu, čo v rozhodnutiach správnych orgánov zohľadnené nebolo.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcov v 1. až 3. rade vyjadrila v zhode s argumentmi uvedenými vo vyjadrení k žalobe a v odvolaní.

Dňa 01. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“).

Podľa § 492 ods. 2 S. s. p., odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Keďže v prejednávanej veci začalo odvolacie konanie pred nadobudnutím účinnosti Správneho súdneho poriadku, odvolací súd ďalej konal podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. bez pojednávania, a dospel k záveru, že v celosti ho potvrdiť nemožno a je potrebné ho v časti zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 246c ods. 1 O. s. p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti.

Podľa § 250 ods. 1 O. s. p., účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Podľa § 250 ods. 2 O. s. p., žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konať malo.

Predmetom preskúmania v danej právnej veci sú rozhodnutia žalobkyne, ktorým zamietla odvolania žalobcov v 1. až v 3. rade a potvrdila rozhodnutia pobočky v Prešove, ktorým táto rozhodla, že žalobcovi v 2. rade nevzniklo podľa slovenskej legislatívy povinné poistenie ako zamestnancovi dňom 1. júla 2011 a žalobkyňi v 3. rade nevzniklo povinné poistenie podľa slovenskej legislatívy od 1. februára 2011 do 30. júna 2012.

Odvolací súd sa s názorom krajského súdu, že napadnutými rozhodnutiami správnych orgánov nemohlo byť zasiahnuté do majetkovej sféry žalobcu stotožnil. Z obsahu žalôb jednoznačne vyplýva, že žalobca v 1. rade nenamietal porušenie vlastných subjektívnych práv, ale porušenie práv svojich zamestnancov, keď okrem nedodržania zákonnej 60 dňovej lehoty na vydanie napadnutých rozhodnutí, žiadne porušenie svojich subjektívnych práv netvrdil. Samotné nedodržanie procesných lehôt pri vydaní napadnutých rozhodnutí nemá za následok ich nezákonnosť, keďže prípadným zrušením žalobou napadnutých rozhodnutí len z tohto dôvodu by žalobca v 1. rade priaznivejšie rozhodnutie vo veci nedosiahol. Krajský súd v rozhodnutí správne konštatoval, že povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti by v rozsahu, v akom ho žalobca v 1. rade zaplatil bez právneho dôvodu, bolo vrátené s poukazom na § 145 zákona č. 461/2003 Z. z. Záver krajského súdu, že žalobca v 1. rade nebol aktívne hmotnoprávne legitimovanou osobou na podanie žaloby pre absenciu atribútu ukrátenia na právach, sú preto správne. V tomto kontexte odvolací súd odkazuje aj na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 228/2011-9 zo dňa 02.06.2011, podľa ktorého: „ Na aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) nestačí, že žalobca bol účastníkom správneho konania (alebo sa s ním v správnom konaní malo ako s účastníkom konať), ale zároveň musel byť ako účastník správneho konania rozhodnutím, preskúmania zákonnosti ktorého sa domáha, ako aj postupom správneho orgánu na svojich právach ukrátený. Správne súdnictvo tak nie je založené na verejnej žalobe (actio popularis), ktorá by umožnila komukoľvek podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Ukrátenie práv žalobcu musí byť v žalobe tvrdené a podložené a aspoň potenciálne možné. Ako vyplýva z uvedeného, samotné postavenie účastníka v správnom konaní ešte k naplneniu podmienky dotknutosti, resp. ukrátenia práv žalobcu nevedie.“

Vzhľadom na vyššie uvedené nebolo možné zohľadniť námietku žalobcu v 1. rade, že postupom žalovanej a jej organizačnej zložky došlo k porušeniu viacerých subjektívnych práv žalobcu, keď vo

vzťahu k porušeniu práva na zákonné administratívne konanie, práva na fungovanie verejnej správy na princípe tzv. dobrej správy, práva na dodržiavanie základných zásad správneho konania ani nešpecifikoval, konkrétne v čom toto porušenie podľa jeho názoru spočívalo. Všeobecné tvrdenia žalobcu v 1. rade, že došlo aj k porušeniu jeho práva vlastníť majetok, práva podnikat' za rovnakých podmienok ako domáce subjekty a práva na dosahovanie zisku vlastnou činnosťou, keď v dôsledku vydaných rozhodnutí má značné ťažkosti s udrжанím doterajších zamestnancov a náborm nových zamestnancov, v dôsledku čoho sa dostáva do bezvýchodiskovej situácie, lebo pri zmenšujúcom sa počte zamestnancov nie je schopný dodržať zmluvné podmienky dohodnuté s obchodnými partnermi, čím o nich prichádza, prichádza o zisk zo zákaziek a hrozia mu aj sankcie za neplnenie dojednaných zmlúv a súdne spory, odvolací súd za relevantné nepovažoval, nakoľko žalobca v 1. rade argumentoval len okolnosťami vo vzťahu k uchádzačom o zamestnanie, ktorí sú výlučne poľskej štátnej príslušnosti a ktorí odmietajú na území SR pracovať z dôvodu, že ich príslušné verejnoprávne organizácie odmietajú zaregistrovať pre platenie sociálneho a zdravotného poistenia na území SR. Navyše, na uvedené argumenty žalobcu v 1. rade nebolo možné prihliadnuť aj z dôvodu, že tieto žalobca v 1. rade nenamietal riadne a včas v žalobe, ale až v odvolacom konaní (§ 250j O.s.p.).

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 103 O.s.p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Vo vzťahu k žalobcom v 2. a 3. rade krajský súd dospel k záveru, že doteraz vykonané dokazovanie je nedostatočné pre objektívny záver, že žalobcovia v 2. a 3. rade na území Slovenskej republiky reálne činnosť zamestnanca nevykonávali. Taký záver odporkyne krajský súd považoval za predčasny a zistenie skutkového stavu za nedostatočné na posúdenie veci, keď pri skúmaní podmienok konania konštatoval, že žaloby žalobcov v 2. a 3. rade považoval za podané včas vzhľadom na to, že z administratívneho spisu zistil, že rozhodnutia žalovanej boli v skutočnosti prevzaté inými osobami než žalobcami 2/ a 3/. Keďže žalobcovia v 2. a 3. rade sa aktívne prostredníctvom návrhov na vstup ďalšieho účastníka do konania domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov, považoval súd za neúčelné a nehospodárne, aby ukladal žalovanej povinnosť doručovať im rozhodnutia opätovne a ich žaloby preto považoval za podané včas.

S právnym názorom krajského súdu o včasnosti podania žalôb žalobcov v 2. a 3. rade sa odvolací súd nestotožnil. Dáva do pozornosti, že ešte dňa 05. februára 2014 žalobca v 2. rade poveril JUDr. Dušana Remetu ako advokáta zastupovaním v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovanej, v ktorý deň najneskôr sa žalobca v 2. rade mohol o rozhodnutí žalovanej dozvedieť. Žalovaná v 3. rade toho istého právneho zástupcu poverila zastupovaním ešte dňa 20. januára 2015. Hoci na pojednávaní konanom na krajskom súde dňa 23. apríla 2015 právny zástupca žalovaných v 1. až 3. rade poukázal na to, že rozhodnutie žalovanej nebolo žalobcom v 2. a 3. rade doručené do vlastných rúk (čo z administratívneho spisu aj vyplýva), nespochybňoval a ani netvrdil, že by žalobcom v 2. a 3. rade rozhodnutie žalovanej vôbec doručené nebolo, resp. nespochybňoval, že by o ňom dovtedy žiadnu vedomosť nemali, ale najmä, nežiadal, aby súd uložil žalovanej rozhodnutia im doručiť. Pokiaľ krajský súd lehotu na podanie žaloby počítal od právoplatnosti uznesenia súdu, ktorým žalobcov v 2. a 3. rade pribral do konania, pochybil, nakoľko z predloženého administratívneho spisu, z písomností účastníkov predkladaných súdu, či zo súdneho spisu nevyplýva, že by sa žalobcovia v 2. a 3. rade o preskúmanom rozhodnutí dozvedeli až v tento moment a jednak z celého predloženého spisového materiálu nevyplýva to, že by žalobcovia v 2. a 3. rade takýto úkon (podanie žaloby) voči súdu sami alebo prostredníctvom svojho zvoleného právneho zástupcu na pojednávaní pred krajským súdom či mimo pojednávania vôbec

realizovali.

Konanie podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je konaním návrhovým, je ovládané dispozičnou zásadou a nie je možné, aby začalo ex offo, čo vyplýva z ustanovenia § 249 ods. 1 O.s.p. Z uvedeného dôvodu bolo za daných okolností pre právne posúdenie rozhodné, či takýto dispozičný úkon žalobcovia v 2. a 3. rade realizovali. V čase podania návrhov na vstup účastníka konania, už boli žalobcovia v 2. a 3. rade právne zastúpení zvoleným právnym zástupcom, prostredníctvom ktorého tento právny úkon aj realizovali. V samotných týchto podaniach je konštatované žalobcami, že súd striktné odlišuje pri svojom rozhodovaní postavenie zamestnávateľa a postavenie zamestnanca pri posudzovaní ich subjektívnych práv. Napriek tomu žalobcovia v 2. a 3. rade žalobu nepodali a ich podania zo dňa 04. novembra 2014 a zo dňa 27. februára 2015 (návrhy na vstup účastníka konania) podľa ich obsahu za žaloby pokladať ani nemožno. Odvolací súd preto námietku žalovaných v 2. a 3. rade, že iba z dôvodu hospodárnosti samostatnú žalobu nepodali, ale pridržali sa skutočností, ktoré uviedol v žalobe ich zamestnávateľ (žalobca v 1. rade) ako relevantnú vyhodnotil nemohol. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 250 ods. 3 vete prvej, umožňuje podanie spoločnej žaloby, ktorá element hospodárnosti zohľadňuje. Navyše, je samozrejme a logicky možno nevyhnutne predpokladať, že účastník správneho konania, ktorý s rozhodnutím príslušného správneho orgánu spokojný nie je, keď mieni iniciovať konanie pred súdom podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a nadobudnúť tak procesné postavenie žalobcu, žalobu musí podať. V danom prípade (ako z celého predloženého spisového materiálu nepochybne vyplýva) táto podmienka konania splnená nebola, hoci ako žalobca v 2. rade, tak aj žalobkyňa v 3. rade boli právne zastúpení.

Pokiaľ žalobcovia v 2. a 3. rade v súvislosti s nepriznaním náhrady trov konania za právny úkon podanie žaloby v odvolaní poukazovali na iné rozhodnutia krajského súdu, kde v totožných konaniach náhrada za tento úkon priznaná bola, odvolací súd len dáva do pozornosti, že uvedené rozhodnutia krajského súdu pre odvolací súd nie sú právne záväzné.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že aj napriek tomu, že krajský súd pána X. označoval ako žalobcu v 2. rade, a pani W. D. S. ako žalobkyňu v 3. rade, a to s poukazom na to, že na návrh pripustil ich vstup do konania na strane žalobcu podľa § 92 ods. 1 O.s.p., ide stále o pribratých účastníkov konania v zmysle § 250 ods. 1 O.s.p. Na toto ich procesné postavenie nemá vplyv ani okolnosť, že krajský súd napriek existencii osobitnej právnej úpravy (§ 250 ods. 1 vety druhej O.s.p.), nesprávne aplikoval § 92 ods. 1 O.s.p., ktorého použitie v správnom súdnictve nie je možné. Pribratý účastník nemá postavenie vedľajšieho účastníka konania. Pán X. a pani W. D. S., krajským súdom nesprávne označovaní ako žalobca v 2. a 3. rade (ktoré označenie však odvolací súd predovšetkým s ohľadom na zachovanie kontinuity a prehľadnosti rozhodnutia nemenil), boli do konania len pribratí a preto je potrebné na nich aj nahliadať ako na pribratých účastníkov. Keďže X. a W. D. S. žalobu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne nepodali, táto okolnosť predstavuje neodstrániteľnú prekážku konania, na ktorú je potrebné prihliadať v každom štádiu konania. Z uvedeného dôvodu odvolací súd musel rozsudok krajského súdu v časti týkajúcej sa zrušenia rozhodnutí žalovanej a vrátenia vecí na ďalšie konanie zmeniť a konanie zastaviť, lebo ani pán X. a ani pani W. D. žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia nepodali.

O trovách konania odvolací súd rozhodol tak, že ich náhradu žalobcom v 1. až 3. rade nepriznal, lebo v konaní neboli úspešní.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

